

**Звіт про опитування здобувачів-першокурсників щодо виявлення рівня
адаптації до освітнього процесу з використанням дистанційних
технологій**

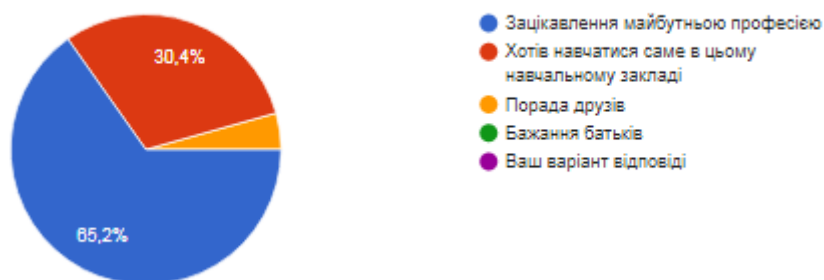
на ДФМРТ ДУІТ у I семестрі 2020-2021 навчального року

Згідно наказу ректора Державного університету інфраструктури та технологій від 26 листопада 2020 року №13-04-515/з «Щодо проведення планового анонімного опитування здобувачів вищої освіти» у період з 07 по 18 грудня 2020 року на Дунайському факультеті морського та річкового транспорту було проведено анонімне опитування здобувачів вищої освіти першого курсу щодо виявлення рівня адаптації до освітнього процесу з використанням дистанційних технологій шляхом застосування електронних анкет (за допомогою Google форм). Здобувачів проінформували, що опитування є дуже важливою складовою процесу оцінювання якості викладання та сприяє поліпшенню організації освітнього процесу. Також було наголошено на забезпеченні анонімності процесу анкетування.

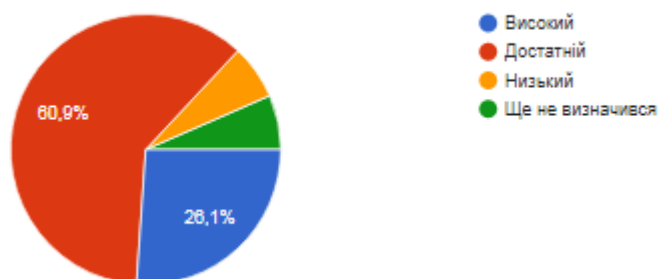
Результати опитування здобувачів освіти першого курсу були відображені у відсотковому значенні відповідно до кількості респондентів, що надали відповідь на те чи інше питання в анкеті. В анкетуванні взяли участь 46 здобувачів освіти першого курсу. Високі показники участі здобувачів в опитуванні дозволяють інтерпретувати кількісні та якісні дані та зробити попередні висновки.

На запитання «Що для Вас було поштовхом до вступу на Дунайський факультет морського та річкового транспорту Державного університету інфраструктури та технологій?» – 65,2% респондентів зазначили зацікавленість майбутньою професією, 30,4% респондентів мали намір бажання навчатись саме в цьому навчальному закладі, 4,3% респондентів

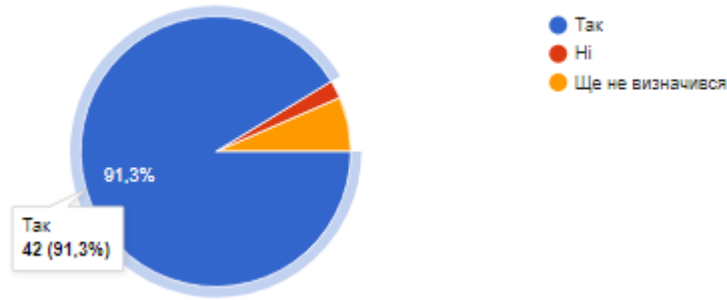
свій вибір навчального закладу зробили завдяки пораді друзів.

На запитання «Визначте рівень особистої адаптації першокурсника, який полягає в здатності відповідати вимогам і нормам закладу вищої освіти, а також в умінні розвиватися в новому для себе середовищі, реалізувати свої здібності та потреби, не вступаючи із цим середовищем у протиріччя?» відповідь «достатній рівень» обрали 60,9% респондентів, відповідь «високий рівень» – 26,1%, відповідь «ще не визначився» – 6,5%, відповідь «низький рівень» обрали 6,5% респондентів.

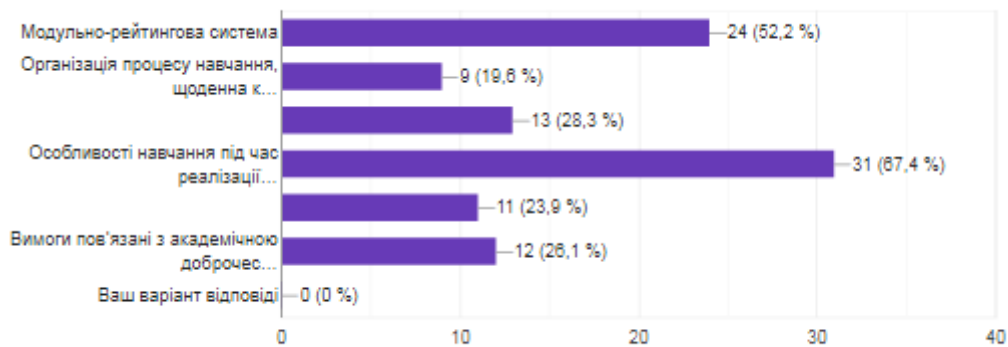

На запитання «Чи розвинуті у Вас навички позитивної соціальної поведінки, саморегуляції, самовиховання, самоконтролю та корекції адекватної самооцінки?» 91,3% респондентів обрали відповідь «так», 6,5% респондентів обрали відповідь «ще не визначився», 2,2% респондентів надали відповідь «ні».

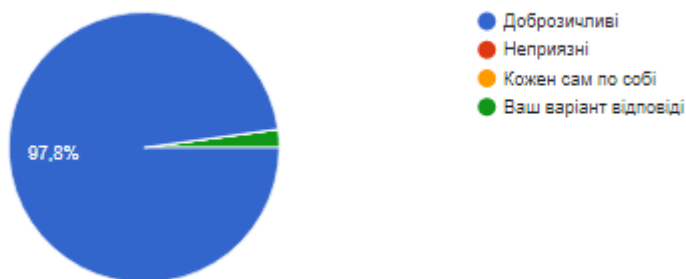

Серед відповідей на запитання «З чим незвичним (новим) Ви зіштовхнулись, ставши здобувачем?» можна було обрати декілька варіантів. Найбільшу кількість голосів набрали відповіді:

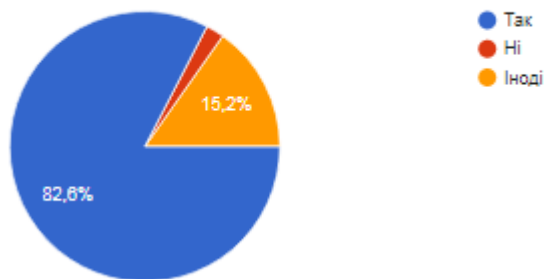
- особливості навчання під час реалізації дистанційної освіти (67,4%);
- модульно-рейтингова система (52,2%).

На запитання «Які стосунки склались у Вашій групі?» 97,8% респондентів обрали відповідь «доброзичливі».

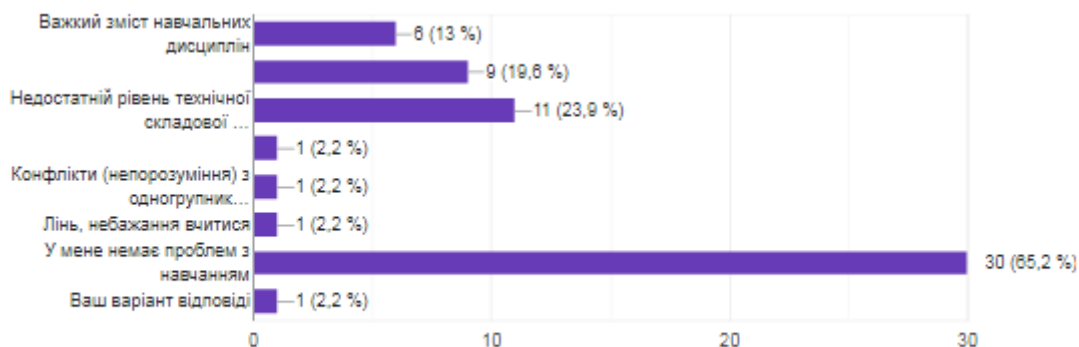

На запитання «Чи відчуваєте Ви допомогу куратора під час онлайн-організації освітнього середовища?» 82,6% респондентів обрали відповідь «так», 15,2% респондентів відповіли «іноді», а 2,2% респондентів обрали відповідь «ні».

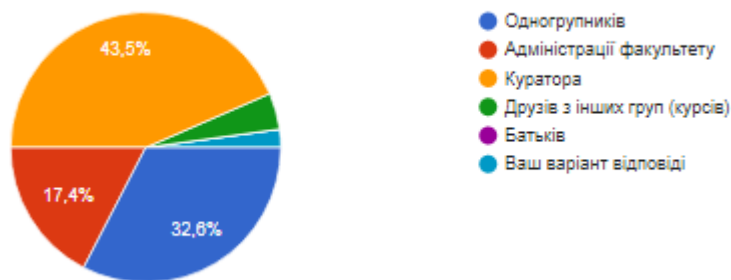

Серед відповідей на запитання «Якщо у Вас є проблеми у навчанні, з чим вони пов'язані» можна було обрати декілька варіантів. Найбільшу кількість голосів набрали відповіді:

- у мене немає проблем з навчанням (65,2%);
- недостатній рівень технічної складової (відсутність ноутбука, програмних застосунків, достатньої швидкості та стійкого інтернет зв'язку тощо) (23,9%);
- недостатність рівня шкільної підготовки, отриманих раніше знань (19,6%).

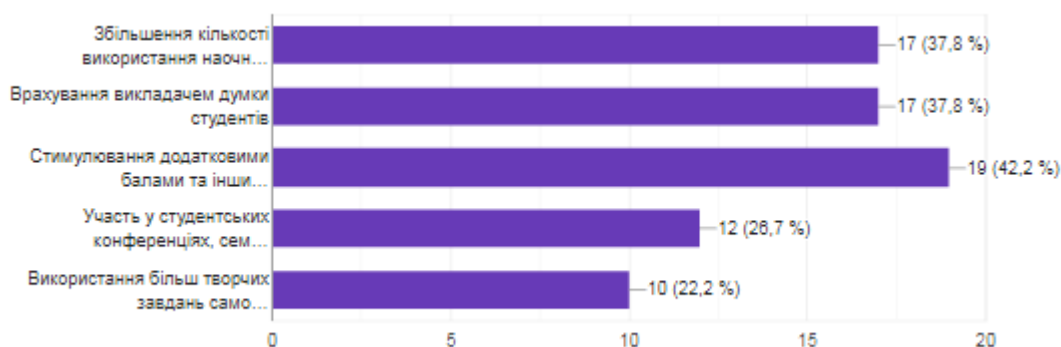

На запитання «До кого Ви звернетесь за допомогою, якщо виникне проблема під час навчання» 43,5% респондентів обрали відповідь «до куратора», 32,6% обрали відповідь «до одногрупників», 17,4% респондентів обрали відповідь «до адміністрації», відповідь «до друзів з інших курсів» обрали 4,3% респондентів.

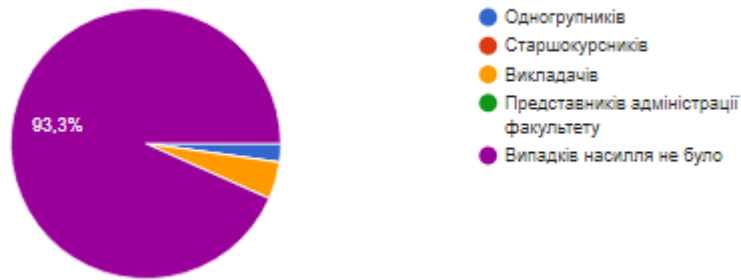

При аналізі мотиваційних компонентів, які сприяють поліпшенню особистої успішності (якості навчання), здобувачі-першокурсники надали перевагу наступним варіантам відповідей:

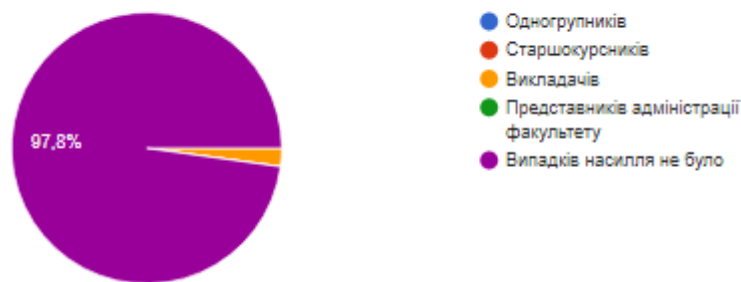
- стимулювання додатковими балами та іншими формами заохочення за високі результати у навчанні (42,2%);
- збільшення кількості використання наочності під час проведення онлайн навчання (навчальних відео, презентацій тощо) (37,8%);
- врахування викладачем думки здобувачів (37,8%).

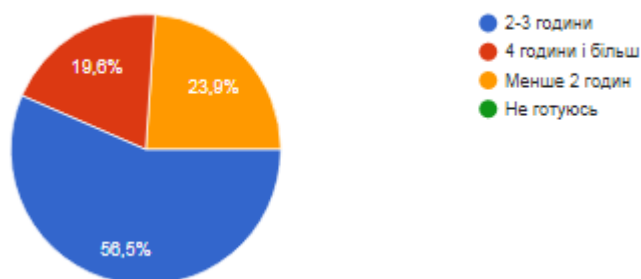
На запитання «Чи мали місце під час онлайн-навчання випадки булінгу (цькування), психологічного (емоційного) насилля по відношенню до Вас» 93,3% респондентів обрали відповідь «випадків насилля не було», 4,4% респондентів зазначили наявність випадків цькування зі сторони викладачів, 2,3% – зі сторони одногрупників.

На запитання «Чи мали місце під час онлайн-навчання випадки жартів, натяків, тиску сексуального характеру по відношенню до Вас» 97,8% респондентів визначили відсутність випадків насилля під час онлайн-навчання, але 2,2% респондентів визначили наявність певного тиску зі сторони викладачів.

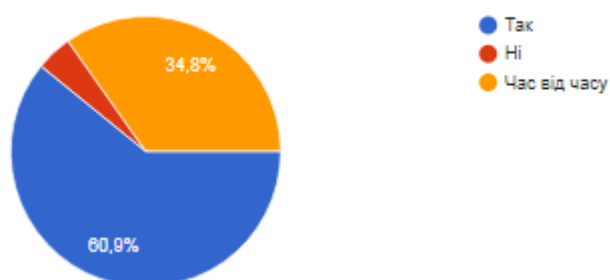

На запитання «Скільки часу Ви витрачаєте на підготовку до занять кожного дня?» відповідь «2-3 години» обрали 56,5% респондентів, 23,9% респондентів обрали відповідь «менше 2 годин», відповідь «4 години і більш» було обрано 19,6% респондентів.

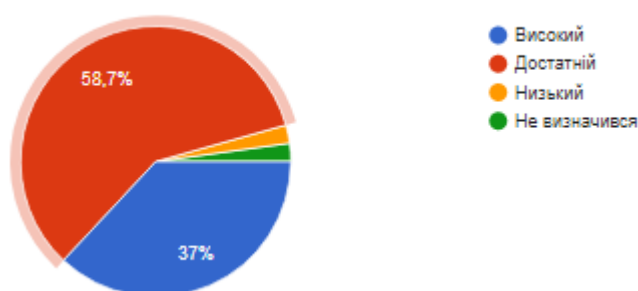

На запитання «Чи берете Ви активну участь у заходах здобувачів, які пропонуються під час дистанційного навчання?» – 60,9% респондентів

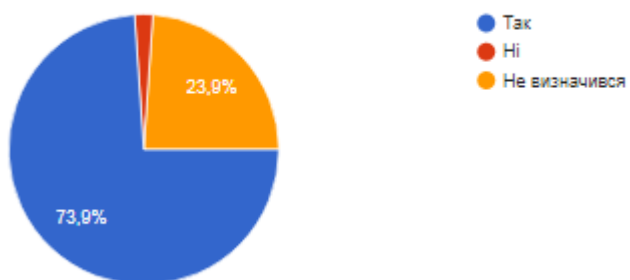
обрали відповідь «так», 34,8% – «час від часу», відповідь «ні» обрали 4,3% респондентів.

На запитання «Дайте оцінку рівню сформованості особистої відповідальності та навчальної активності» 58,7% респондентів визначили достатній рівень, 37% – високий, 2,2% – низький, ще 2,2% респондентів не визначились.

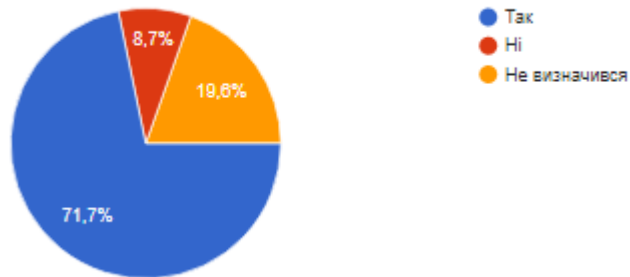

На запитання «Чи володієте Ви прийомами раціонального мислення, концентрації, розподілу уваги?» – 73,9% респондентів надали відповідь «так», 23,9% – «не визначились», 2,2% респондентів обрали відповідь «ні».

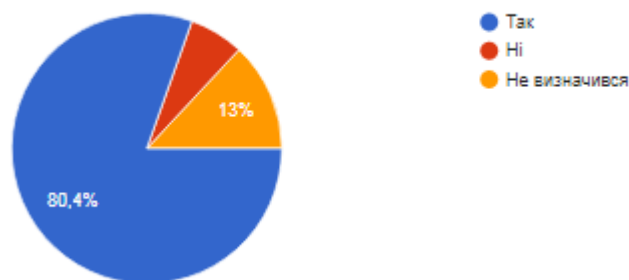

На запитання «Чи володієте Ви вираженими навичками навчальної роботи, користування навчальною літературою, конспектування,

організацією своєї самостійної роботи, особливо її планування?» відповідь «так» обрали 71,7% респондентів, 19,6% – «не визначились», 8,7% респондентів обрали відповідь «ні».

На запитання «Чи в змозі Ви справитися з вимогами, обсягом і темпом роботи, які очікуються під час дистанційного навчання?» – 80,4% респондентів обрали відповідь «так», 13% – «не визначились», 6,5% респондентів обрали відповідь «ні».

В блоці відкритих запитань здобувачам-першокурсникам було запропоновано назвати те, що їм найбільше подобається під час навчання на ДФМРТ ДУІТ. Серед відповідей частіше були зазначені варанти:

- відношення викладачів, куратора та адміністрації до здобувачів;
- студентське життя;
- участь у конференціях здобувачів, семінарах та інших наукових заходах;
- дружний колектив однокурсників і викладачів;
- студентоцентрованість освітнього процесу навіть в умовах дистанційного навчання;
- активне занурення в майбутню професію.

В блоці відкритих запитань здобувачам-першокурсникам було запропоновано назвати те, що їм найбільше не подобається під час навчання на ДФМРТ ДУІТ. Серед відповідей частіше були зазначені варіанти:

- великий обсяг письмової роботи та самостійного вивчення;
- необхідність бути присутнім на лекціях у формі під час дистанційного навчання;
- відсутність можливості «живого» спілкування з одногрупниками;
- недостатній рівень технічної складової (відсутність достатньої швидкості та стійкого інтернет зв'язку).

Також, в блоці відкритих запитань здобувачам-першокурсникам було запропоновано зазначити проблеми, які їх найбільше турбують. Серед них було зазначені наступні: розмір стипендії, епідеміологічна ситуація у регіоні, оплата за навчання та за оформлення морських документів. Поодиначні проблемні питання стосувались бажання здобувачів вищої освіти проведення практичних, лабораторних занять з фахових дисциплін оффлайн. Більшість анкет фіксувала певну повторюваність побажань щодо зменшення кількості домашніх завдань та самостійної роботи.

Разом все це свідчить про скоріше позитивне та конструктивне налаштування здобувачів вищої освіти першого курсу та загальну задоволеність ефективністю організації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій на ДФМРТ ДУІТ. Наявність деяких зауважень не заперечує високої оцінки навчального процесу загалом. Але процес соціально-психологічної та дидактичної адаптації здобувачів першокурсників має певні труднощі для невеликої кількості респондентів.

Перший рік навчання здобувача вищої освіти є найбільш важливим. У цей період відбувається багато емоційно-особистісних і когнітивних змін. Вони обумовлені ситуацією нових і незвичних вимог для здобувача-першокурсника, особливо в умовах дистанційної форми навчання. Метою анкетування першокурсників було проведення діагностики рівня адаптованості здобувачів-першокурсників до освітнього процесу. Переважна

кількість респондентів виявили високий коефіцієнт соціально-психологічної адаптації, здатність до самоконтролю й конструювання адекватних зв'язків та відношень. Більшість респондентів-першокурсників мають активну особистісну позицію, усвідомлюють особливості нового статусу.

Невелика група респондентів виявляють низький коефіцієнт адаптації до нових умов участі у освітньому процесі, психічне перевантаження, недостатню психологічну готовність до навчання в закладі вищої освіти, невміння здійснювати психологічну саморегуляцію власної діяльності та поведінки, що знижує адаптивні можливості.

Повне використання результатів опитування неможливе без залучення до нього більшої кількості здобувачів, що сприяє отриманню адекватного зворотного зв'язку кафедрам, науково-педагогічним працівникам й адміністрації.

Результати анкетування були розглянуті та обговорені на засіданні випускової кафедри СВ та ЕТС на ВТ та Вченої ради ДФМРТ ДУІТ. Було запропоновано:

- впровадити програму тренінгових занять психологами ДУІТ щодо підвищення рівня соціально-психологічної та дидактичної адаптації першокурсників. Метою проведення відповідних тренінгів є сприяння психологічній адаптації першокурсників до умов навчання, зокрема корекція хибних очікувань і типових ілюзій щодо навчання; підвищення мотивації навчання; знаходження оптимальних моделей поведінки в студентському середовищі; добір оптимальної стратегії навчання, розвиток конструктивного спілкування у групі, актуалізація життєвих планів щодо професійної самореалізації;

- кураторам першого курсу проаналізувати форми, методи та періодичність проведення виховних заходів, які дають можливість швидко виявляти тих осіб, яким необхідна першочергова психолого-педагогічна допомога, виявляти проблеми здобувачів-першокурсників та оперативно реагувати на

труднощі, що виникають під час навчальної діяльності, визначати і корегувати шляхи їх вирішення, залучати необхідних фахівців.

Отримані зауваження та побажання респондентів будуть враховані при визначенні особливостей організації освітнього процесу 2 семестру 2020-2021 навчального року.

Декан ДФМРТ ДУІТ

О.А. Дакі

Голова НМК ДФМРТ ДУІТ

О.В. Байрамова